

25 ANYs
de SA
FULETa

Any XXV

Nº 192

Juliol-Agost 1994

P.V.P.: 300 ptes.

A r i a n y

Festes Patronals 1994
21, 26, 27, 28 i 29 d'Agost

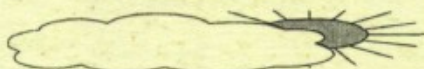

Telèfons d'interés

Ajuntament.....	56 11 82
Farmàcia.....	56 13 61
Col·legi Públic.....	56 13 20
Urgències (Insalud).....	061
P.A.C. Vilafranca.....	56 05 50
Ambulàncies.....	55 40 75
Ambulàncies.....	20 65 65
Urgències Son Dureta.....	17 50 00
Urgències Manacor.....	55 44 94
Ambulatori Manacor.....	55 42 02
Guàrdia Civil.....	062
Bombers.....	085
Funerària Sant Joan.....	52 60 53
Telèfon de l'Esperança.....	46 11 12
GESA avaries.....	84 33 33

Pluviòmetre

Juliol i agost no ha plogut ni una gota.

ARIANY

REVISTA LOCAL INDEPENDENT

Plaça de sa Creu, 2

07529 Ariany

Telèf.: 56 12 87

D.L.: PM 207-1971

Edita

Associació Cultural Ariany

Grup de Redacció

Gabriel Frontera Mestre

Jaume Taberner Ribot

Catalina Pont Julià

Tomeu Bauçà Frontera

Margalida Taberner Ribot

Dibuixos

Jaume Capó Sansó

Imprimeix

"Apòstol i Civilizador"

***

Els articles, cartes i comunicats publicats
en aquesta revista sols expressen l'opinió
dels seus autors.

Pàg.nº

2 **Contingut**

3 **Editorial**

4 **Cançons dedicades al pare Gabriel Genovard i a don Miquel Febrer, per Joan Frontera.**

5 **Comunicats. La cooperativa de treballadores familiars.**

6 **Sa Festa**

7 **Gloses d'una caminada des seixantins d'Ariany, per ses festes, per Joan Frontera**

8 **Homilia de la festa de la Mare de Déu d'Atoxa, per don Miquel Febrer**

10 **Pàtria, per Francesc Vallcaneras**

Donants de Sang, per Llorenç Riera

12 **Entrevista a sor Isabel Genovart, per Biel Tovell**

15 **Un poc de tot, per Biel Tovell**

18 **En recordança agraïda, per Mateu Amorós.**

19 **Societat**

20 **S'Arxiduc i s'Estaca, per Francesc Vallcaneras.**

21 **Esports, per Tomeu Bauçà Frontera.**

22 **Cançons d'una excursió a Lluc, per Joan Frontera**

23 **Passatemps, per Biel Tovell.**

24 **Sa Farola Orelluda.**

Enhorabona regidora de cultura

No podem deixar passar per alt un fet, que en certa mesura ja no ens ha sorprès, però no per això no hem de deixar de denunciar perquè realment ens ha fet molt de mal en l'aspecte moral, però ja començam a estar-hi acostumats.

El tema en qüestió és que dins el mes de juliol, la regidora de Cultura, na Maria Mestre, va convocar a quasi totes les entitats des poble, que ella esteia interessada que participassin a les festes, la reunió era per organitzar les festes que es realitzarien dins es mes d'agost, però mirau per on, es va pensar amb totes menys en l'Associació Cultural Ariany, associació que edita aquesta revista, baix el nostre punt de vista això és un fet deplorable i vergonyós, i que nosaltres no hi trobam cap explicació ni una, és més, aquí no hi valen explicacions, perquè quan es convoca una reunió d'aquesta mena, s'han de convocar totes les associacions que hi hagi, agradin o no, però lo que no podem acceptar és que ens facin bords d'aquesta manera.

Si el fet és llastimós, més ho és encara quan la persona que ho ha fet és una regidora de cultura, i aquí no valen excuses de mal pagador, segurament na Maria no hi degué pensar, això no ens val com excusa, na Maria va esser la responsable d'aquesta revista durant un grapat d'anys, na Maria reb aquesta revista cada dos mesos, i ara justament no hi va pensar, amb associacions que surten més poc a rotllo que nosaltres

hi pensaren i no s'oblidaren de convidar-les, volem una explicació convincent de les causes per les quals no vàrem ser convidats a n'aquesta reunió, no volem excuses de mal pagador, volem sebre les causes veritaderes, si n'hi ha alguna, ara no volem que venguin amb disculpes, que massa vegades ens han passat amb cançons

Si l'única excusa és que no ens volien, s'ha d'apuntar que heu fet un gran despreci, no només a nosaltres, que feim la revista cada dos mesos, i na Maria sap la feinada que duu, heu fet un despreci a tots els subscriptors de "Sa Fulleta", què és que no tenim dret a dir sa nostra damunt ses festes?, i si aquesta és la raó s'hauria d'obrar en conseqüència, nosaltres no som qui per demanar dimissions, però aquí hauria de passar alguna cosa.

Nosaltres no en parlarem pus, ara vos toca a vosaltres, amics lectors fer un judici damunt aquest fet.

Vertaderament trobam que això diu ben poc a favor d'aquesta persona, i diu ben poc a favor d'una bona relació entre aquesta Revista i l'Ajuntament, relació que sempre ha estat freda i poc fructífera, i si s'ha perdut no ha estat per culpa nostra.

Però nosaltres continuarem amb la nostra tasca, malgrat aquest despreci de que hem estat víctimes, al cap i a la fi un despreci més, tant ens val. ■

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

iNFORMÀTICA CIUTAT

**Venda d'equips informàtics i
servei tècnic.**

Jafuda Cresques, 16 - Baixos
Telèf. i Fax: 20 17 05

07004 Palma de Mallorca

Per Joan Frontera

Pel meu cosí frare, Gabriel

Es meu cosí Gabriel,
que és un frare franciscà,
de l'església d'Ariany s'encarregà,
com a rector que rellevà,
a ne's nostre rector D. Nadal.

Un mes i un parell de dies,
de rector a Ariany has estat,
i sempre per tots agradat,
totes ses teves simpaties.

Ets un frare molt arianyer,
que sempre ho has demostrat,
i llavors molt sèrio i educat,
que és lo que un poble ha de menester.

Es nostre frare és un bon predicador,
i llavors té sa paraula clara,
que és lo que a molts sempre agrada,
i llavors una veu superior,
que un passa gust de sentir-lo,
perque una veu bona a ningú cansa.

Com a frare i cosí meu,
jo sempre et tenc que alabar,
perque es poble content de tu està,
que això crec que no es sabrà greu,
i llavors també de relleu,
s'adéu que feres a tothom molt agradà.

Idò enhorabona Gabriel,
com a frare franciscà,
ara ja vaig a acabar,
que Déu mos conservi es cap clar,
i a n'aquest món un bon acabar,
i llavors un dia aquesta ditada de mel,
que és poder pujar a ne'l Cel,
si els mos hem sabut guanyar.

Ara ja et faig sa darrera,
i de tu me despediré,
perque així sempre ho sol fer,
es teu cosí Joan Frontera,
però aquesta que no sigui sa darrera,
que cançons te pugui fer.

Pel nostre rector nou d'Ariany

Benvingut don Miquel Febrer,
ja rector des poble d'Ariany,
tot d'una Ariany és un poble estrany,
però a la llarga s'hi sentirà bé.

A la llarga s'hi senten bé,
tots es que per Ariany han passat,
i a vostè que també a Ariany ha arribat,
lo mateix li desitjaré.

Dia 6 d'agost va prendre possessori,
de l'any mil nou-cents noranta-quatre,
d'aquesta església tan guapa,
d'Ariany que ja té molta història.

Vostè ja té molta edat,
i ha vist moltes coses canviades,
però ses condicions ha acceptades,
que el Senyor Bisbe li ha ordenat.

Però això és una demostració,
d'un capellà ben ancaminat,
que a n'aquesta edat hagi acceptat,
ses claus que li han entregat,
de sa rectoria per tornar a esser rector,
que supòs que en més d'una ocasió,
altres vegades ja ho ha estat.

I tot sigui per el nostre bé,
que vostè hagi acceptat,
i a Ariany sempre estigui acompanyat,
d'allò que per molts es desitjat,
com és la pau i el bé,
que vostè moltes coses podrà fer,
si no m'han malinformat.

Jo me sent arianyer,
totes ses hores del dia,
que és lo que per D. Miquel voldria,
que Déu li don força i valentia,
per conduir sa barca bé,
i a ne's mateix temps li diré,
que si en res m'ha de menester,
que mani que el serviré,
en tot lo que a ne'l meu alcanç estigui.

I ara me despediré,
en que mai l'hagi saludat,
vostè es de sa tercera edat,
però un servidor també,
som en Joan Frontera vertader,
que a vegades faig aquest glosat.

En segon pla podem veure a don Miquel Febrer amb la Santitat Joan Pau II.

Cooperativa de treballadores familiars de la part forana

L'any 1990 la Mancomunitat Pla de Mallorca va convocar places de treballadores familiars, per realitzar les tasques en el servei d'ajuda a domicili. Els serveis socials d'atenció primària i el de promoció econòmica de la Mancomunitat, varen organitzar un curs de formació de treballadores familiars, on les persones integrants de la cooperativa reberem la formació i el títol de treballadora familiar. Aquesta formació ha tingut una continuïtat amb els cursos que s'han anat impartint al llarg dels anys 1990 al 1993.

El novembre de 1993 neix la Cooperativa de Treballadores Familiars de la part forana, com a empresa privada, amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats socials que no poden esser cobertes per l'administració pública.

Els serveis que oferim són:

- 1.- Acompanyaments (al metge, a comprar, etc.)
- 2.- Suport familiar (higiene personal, petites cures, etc.)
- 3.- Companyia (durant el dia i el vespre)

A més d'aquestes tasques podem fer altres tipus de feines, sempre que estiguin enquadrades dins les funcions pròpies de les treballadores familiars.

Des d'aquestes pàgines volem fer saber a totes les persones interessades en contactar els nostres serveis o bé demanar informació, que vos podeu dirigir als telèfons: 83 03 11 i 83 00 92.

Dia a dia

- Coincidint amb el començament d'estiu i durant els mesos de juliol i agost s'ha realitzat a la piscina municipal, un nou curs de natació per a petits i grans.

- Diumenge dia 31 de juliol es va celebrar el dotzè aniversari de la Independència d'Ariany, amb motiu d'aquest aconteixament a la Plaça Major es va celebrar una animada vetllada, a on es va poder disfrutar d'unes divertides i entretingudes atraccions que semblaren un poc curtes a la gent i al mateix temps tots els qui volgueren es pogueren refrescar amb un gelat i ensaïmades.

- Dissabte dia 6 d'agost a la missa del vespre, don Gabriel Genovard Mestre, T.O.R., que durant unes setmanes i de manera provisional s'havia fet càrreg de la nostra parròquia, es va despedir del poble, al mateix temps es va donar la benvinguda a don Miquel Febrer Rosselló, que va prendre possessori del seu nou càrrec com a rector d'Ariany, des d'aquí li desitjam que la seva estada entre nosaltres sia lo més agradable possible i per molts d'anys.

RESTAURANT - BAR

Ctra. Manacor - Inca, km. 9 - Tel. 83 02 46 - PETRA

FARMANATURA Centre Dietètic Naturista

Es passa consulta naturopàtica

- Plantes medicinals
- Aliments de règim
- Dietètica esportiva
- Alimentació infantil
- Alimentació vegetariana
- Alimentació dietètica

C/ Jaume II, 14
Manacor

C/ Isabel Garau, 64
Ca'n Picafort

"la Caixa"
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

DISCOS

Avinguda des Torrent, 3
Telèf.: 55 51 64 Manacor

C/ Vidal, 51
Telèf.: 88 02 83 Inca

Ses festes

Ja ha passat un any de les darreres festes d'Ariany, per els més joves segur que ha estat més llarg que per els que ja no ho són tant, però hagi estat el temps curt o llarg, les festes han tornat a arribar i com sempre no hem sortit del botador, ara que lo que de veritat fa la festa, no són grans i costosos artistes amb pressuposts milionaris, la festa la fa la gent amb la seva participació i animació, i això no ha mancat a la nostra festa, berbena, ball de bot, teatre, futbol, futbet, carreres de bicicleta, jocs infantils,

gincama automobilística, cohets i traca, el dimoni i les xeremies, com no! l'Ofici del dia de sa Festa, el ball de l'oferta i l'alfabaguera, i com a novetats d'enguany, el dissabte dematí a les 7 hi va haver una gran caminada per a gent gran, majors de 60 anys, amb un recorregut pels camins de fora vila, s'ha de dir que varen ser molts els participants, també el dissabte, però l'horabaixa a l'esplanada del Pou Bo, estava prevista l'arribada del globus de "Sa Nostra" que va causar molta d'expectació, ja que eren molts els nins que desitjaven es poder-hi pujar, però degut al vent no pogué esser, i per acabar el diumenge a l'església parroquial es va celebrar un concert inclòs en el VII Festival Internacional de Música Clàssica al Pla de Mallorca, amb l'actuació del "2111 Quintet de Metall del Gran Teatre del Liceu", el dilluns els actes foren els mateixos de sempre, desitjam a tots, que hagueu tengut unes bones festes i molts d'anys, fins l'any que ve si Déu ho vol.

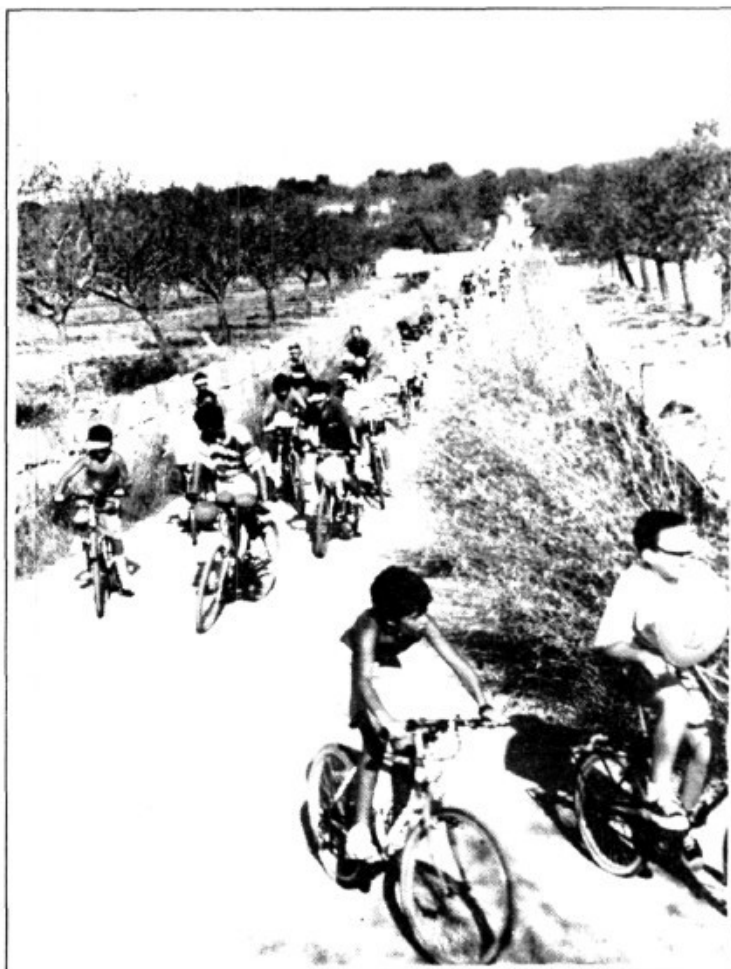

A la fotografia podem veure un pla de la Plaça Major per les festes.

Fotog.: Joan Ferrer.

Un moment de l'anada a Son Huguet amb bicicleta.

Fot:Joan Ferrer.

Volem donar les gràcies a n'en Joan Ferrer per l'aportació de totes les fotografies que surten referents a la Festa d'Ariany.

Sortida d'es seixantins arianyers a una caminada

A les set del dematí,
d'es dissabte de sa Festa,
tots amb sa cara xalesta,
estam a punt de partir.

A sa Plaça mos hem concentrat,
per fer aquesta excursió,
tot amb pla de germanor,
per tots poder anar plegats.

Diuen que és bo es caminar,
i jo ho crec perquè ho he provat,
jo partesc quan m'he aixecat,
i fins que una horeta he voltat,
mai ja me solc aturar.

Però aquesta és sa qüestió,
que un d'avora s'altre hem d'anar,
perque anam a passejar,
com veis tot som gent major,
i fora cap pretensió,
que un mai s'altre ha de deixar.

I si trobau que així està bé,
tots plegats hem de partir,
i que tenguem un bon camí,
que és lo que es majors hem de menester,
i a n'es poble arianyer,
si a s'autoritat li convé,
cada any ho hem de fer així.

Es programa de sa caminada s'ha canviat,
sa volta que havíem de fer,
p'es carres des Sol lo primer,
es Camp i Sa Reconada hem voltat.

P'es Camp i Sa Reconada,
i sortírem a Ca'n Potdí,
que ja és més pla es camí,
i sa marxa no serà pesada.

Llavors següirem es camí,
i a Ariany férem s'entrada,
tota sa gent arreplegada,
es carrer Porvenir tornàrem seguir.

Fins a n'es carrer Major,
que allà tornàrem voltar,
cap a sa Plaça hem d'anar,
com a darrera estació.

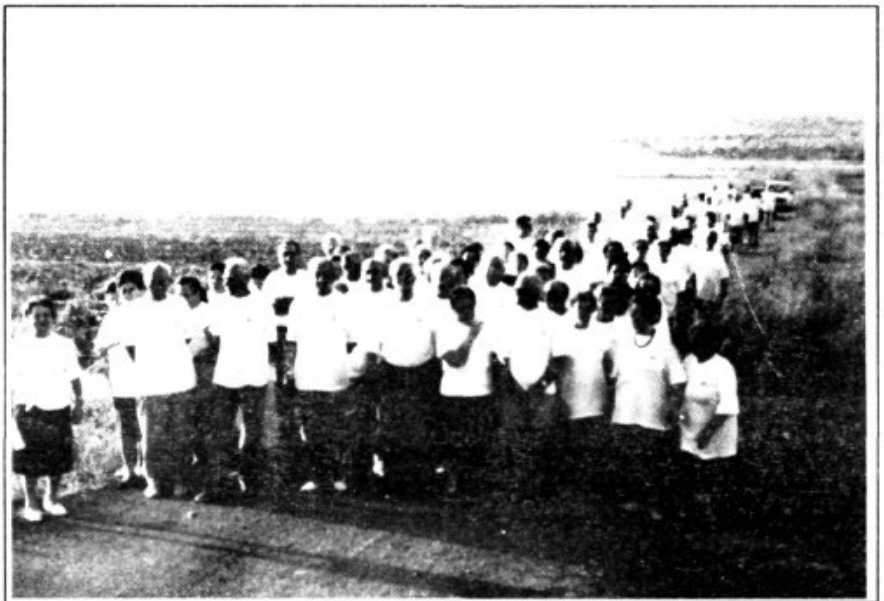
Arribada d'es seixantins arianyers d'una caminada

Sa volta d'es seixantins,
que sa fa per primera vegada,
i si és d'edat més avançada,
també és apreciada,
tant si són casats com fradins.

Per tots és apreciada,
i més per sa gent major,
que avui amb molta il·lusió,
ha fet aquesta passejada,
i ara un cafè i una ensaïmada,
que sa nostra autoritat ha pagada,
mos farà fugir sa suor,
i llavors per afegitó,
una camiseta mos han regalada.

Com parl d'una camiseta,
per tots els qui han participat,
que "Sa Nostra" ha regalat,
i si tots contents hem acabat,
tots hem fet sa feina neta.

I ara ja per acabar,
de tots me despediré,
Déu vulgui que l'any qui ve,
si estam bons i ho podem fer,
tot es poble arianyer,
mos poguem tornar juntar,
i en Joan Frontera vos pugui acompanyar,
i cançons vos pugui tornar fer.

Prop de 100 persones de més de 60 anys va esser capaç de reunir el regidor Joan Ferrer per a fer la gran caminada.

Fotog.: Joan Ferrer.

Homilia de la festa de la Mare de Déu d'Atotxa

- Ariany, 28 d'agost de 1994 -

Per don Miquel Febrer Rosselló,
rector d'Ariany.

Germans:

Preveres concelebrants,
Batle i Regidors del municipi d'Ariany
Religioses i religiosos,
veïnes i veïns d'aquest poble.

Germans, siau tots benvinguts, els que teniu la sort de viure en aquest poble, que el progrés no ha deshumanitzat i que conserva la seva pròpia idiosincràcia; i els que viviu fora d'aquesta terra en que vareu néixer, però que no la oblidau i veniu a tocar Mare en la vostra Festa Major, per honrar a la vostra Mare de Déu d'Atotxa i els vostres familiars i amics.

Quina fou i quina és la presència de l'Església i de Santa Maria dins el poble mallorquí?

La construcció de la Seu es atribuïda al Rei en Jaume el Major, que "havia fet vot d'aixecar un temple magnífic en honor a la Verge Mare".

A la Part Forana, els primers temps de la conquesta, catorze parròquies foren dedicades a Santa Maria: Sta. Maria de Marratxí, Sta. Maria del Camí, Sta. Maria de Rubines, Sta. Maria d'Inca, Sta. Maria d'Artà, Sta. Maria de Bellver (Sant Llorenç), Sta. Maria de Manacor, Sta. Maria de Felanitx, Sta. Maria de Montuïri, Sta. Maria de Sineu, Sta. Maria de Bunyola, Sta. Maria de Valldemossa, Sta. Maria de Puigpunyent i Sta. Maria d'Andratx.

La Verge Maria també sempre ha estat la Patrona dels arianyers, desde que aquí s'aixecà el primer oratori, l'any 1570, diuen els historiadors que molt probablement la primera Patrona va ésser la Mare de Déu de les Neus, adelantant-mos als petrers que a l'any 1604 aixecaren l'oratori de Bonany, en honor a la Mare de Déu.

L'any 1717 els descendents de la família Cotoner reberen el Marquesat d'Ariany.

El primer marquès d'Ariany fou Marc Antoni Cotoner i Sureda Vivot.

Ell mateix era devot de la Verge d'Atotxa de Madrid, imatge antiquíssima, tal volta de les primeres que es veneraren a Espanya. Sant Ildefons assegura que fou duita d'Antioquia en temps dels Apòstols. A venerar-la acudien en l'antiguitat peregrinacions de tot Espanya.

dien en l'antiguitat peregrinacions de tot Espanya.

Felip II hi construí una sumptuosa capella, el seu santuari va ésser enriquit amb nombroses i importants obres d'art, fruit de la devoció de reis, personatges importants, gent de la Cort i veïns, tots de Madrid.

El seu temple fou restaurat per Ferran VII. Desde Felip III els monarques, tots els dissabtes anaven a resar i

Talla actual de la Mare de Déu d'Atotxa, venerada a Ariany, actualment aquesta talla té 95 anys.

demanar favors a la Mare de Déu d'Atotxa, en el seu santuari es coronaven reis, es celebraven noces reials i molts altres actes dels seus devots.

El nou marquès d'Ariany volgué que aquest poble participàs dels favors de la Mare de Déu d'Atotxa, i que s'unís a la multitud de reis, personatges importants i poble de Madrid que l'estimaven i veneraven.

Va fer fer una còpia de la imatge, la dugué aquí i l'entregà als arianyers, els arianyers dedicaren a la Mare de Déu d'Atotxa l'església que va ser construïda a darreries del segle XVIII.

Degut al mal estat de conservació de la primera imatge, fou substituïda l'any 1899, ara fa 95 anys, per la nova talla actual, obra de l'escultor D. Miquel Arcas.

Es bo germans, recordar la nostra història i la dels nostres avantpassats, per aprendre d'ells ensenyances i retornar a les que foren les nostres arrels.

Aquest poble d'Ariany celebra amb orgull, amor i agraïment la festa de la Mare de Déu d'Atotxa.

Déu creà el món ple de marevelles, però com diu Miquel Costa i Llobera en els Goigs de la Mare de Déu dels Angels, "i Déu ses obres més hermoses les da a Maria com a dot seu".

Mossèn Costa ens diu que: "Maria té santuaris per tot aquest país bell", demanem a Maria que no només entre puigs solitaris, sinó dins el cor de cada arianyer, com a Reina tenga un Castell.

Estimem de cor la nostra terra i el nostre poble, amb tots els seus valors, i entre ells brilla com una llum viva la fe senzilla i forta dels nostres avantpassats que és la fe de la nostra Parròquia i de l'Església Mallorquina.

Prova i fruit de la fe dels nostres avantpassats, són aquesta gran i hermosa església a la que podem considerar com una catedreleta de la Part Forana, i sobretot, la multitud de sacerdots, religiosos, religioses i missioners, fills i orgull d'aquest poble. Que jo, germans, i tots ells, siguem, de tal manera, coherents amb la nostra vocació, que el

nostre exemple i la nostra manera de ser sian per la nostra joventut i infantesa, llevor d'un nou floreixament de vocacions missioneres, sacerdotals i religioses dins aquest poble.

A la Mare de Déu d'Atotxa, honrada d'una manera especial pels bons cors dels arianyers, una pregària confiada i humil perquè ens faci conèixer a Jesús com Ella el conegué, ens faci estimar a Jesús com Ella el va estimar, i ens faci servir a Jesús com Ella el va servir; Ella servia a Jesús personalment i nosaltres l'hem de servir a través dels germans, especialment els nostres pobres i necessitats, ja que Jesús ens diu: "lo que fareu a aquests, a mí m'ho fareu".

El Concili Vaticà II, ens diu que la verdadera devoció als sants, no consisteix en un sentimentalisme va, o en posar els ulls en blanc davant una imatge, sino en estudiar les seves virtuts i imitar-les.

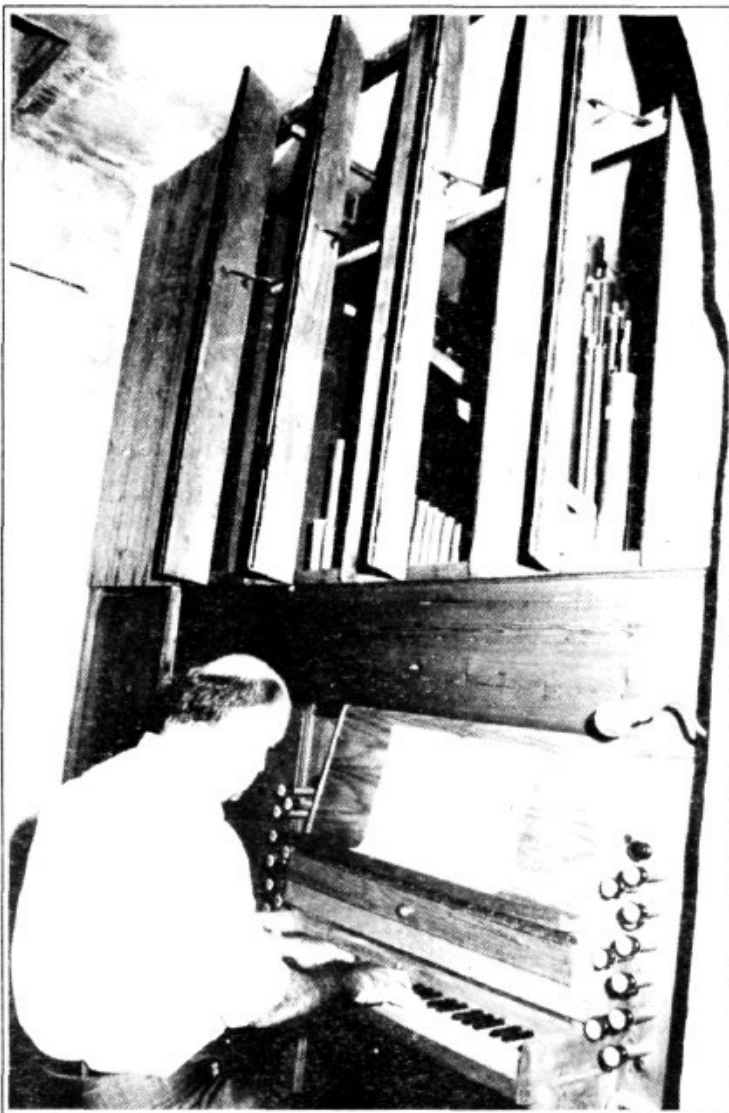
Intentem imitar les virtuts de Maria per merèixer que Ella ens conservi i augmenti la fe, l'esperança i la il·lusió de viure.

Una súplica a la Mare de Déu d'Atotxa: que els arianyers, que aquí vivim, i els que viven fora d'aquesta terra en que varen néixer, sabiguem lluitar per un poble

millor, conquistant la nostra gent per la pau, la fe, l'amor, la vida i el progrés.

Que sian signe de pau i de germanor aquests brotets d'alfabaguera que rebrem dins uns moments, cuidades amb tant d'amor per les dones d'Ariany per aquest dia.

Germans, que la Mare de Déu d'Atotxa beneesqui les nostres autoritats, els sacerdots, religiosos, religioses i missioners, fills d'Ariany, als obrers de la festa, les nostres famílies, als joves, als vells i malalts, a tots els qui de maneres tan diferents ajuden i treballen per aquesta festa i per la nostra Parròquia, i ens condueixi a tots pels camins que ens facin arribar un dia a la Casa del Nostre Pare del Cel.

Don Nadal el dia de la Festa va venir a tocar l'orgue que ell abans d'anarse'n havia reconstruït. Fotograf.: Joan Ferrer.

Pàtria

"Bellugant l'aspi el fil cabdella,
i de la Pàtria la visió
fa bategar son cor de vella
sota la sarja del gipó.
Dins la profunda nit tranquil·la,
destria l'aua que vendrà."

La terra on s'ha nascut; la terra dels pares; la unitat espiritual amb la qual se senten identificats els que van néixer a un determinat país o lloc...

Sí, aquestes són definicions que per a descriure la pàtria podeu trobar a qualsevol diccionari o enciclopèdia; però, a dir ver, no m'agradaria que mai ho haguessiu de fer a això de cercar ajuda escrita per a poder definir el que sentiu com a la pàtria vostra.

Molt s'ha dit i parlat de la pàtria o les patries nostres; i per això desacreditaren la paraula. Tal vegada ens embafaren durant molts anys amb conceptes de patriotisme que ni amb un calçador ens entrava. Ens digueren que la pàtria no més era una, gran i lliure; però com que no hi ha ningú beneït, ben aviat vérem que la pàtria pot ésser plural, ni importa sia molt gran, i que en aquella no érem, ni de molt, lliures.

Què vol dir això? idò molt simple. Cerquem més a prop, mirem aquesta terra on hem nascut, aquesta terra dels pares que hem de deixar als fills amb la qual ens sentim identificats, i després. Estimem-la!

No importa agafar les volades massa amunt. No anem massa lluny que hem de saber tornar. Mirau al vostre envolt, mirau el vostre poble, la vostra gent, la nostra illa, i si fent-ho us sentiu a plaer amb vosaltres mateixos i irobau que el cor batega un poc més aviat, i si, a més, us sentiu solidaris del resta de la gent, d'altres terres i d'altres caràcters; no ho dubteu heu trobat la Pàtria, ara sí en majúscula, i vet aquí que aleshores la Pàtria us tindrà a vosaltres, i coneixereu com l'esperit estarà més disposat a no tenir por al futur i podrem construir-lo

com voldrem tots. Això sí, tots, aquí no en sobra cap, tots hi cabem.

Mallorca, les Illes Balears, ni d'una en una, ni plegades, han d'envejar res a altres regions d'Europa. La nostra història està farcida de fets que honoren les gents que els dugueren a terme i a la que avui els sap i els vol recordar. No oblideu mai que hem nascut a una Terra on la cultura, la llengua i la història ens han convertit en una de les nacions on sapigueren conviure gents de tota casta, procedència i religió, que enaltiren la nostra illa fins a fer-la coneguda arreu del món. Escarrufa el pensar tot allò que Mallorca i els mallorquins hem estat, i veure el que, si no hi posam remei, acabarem essent.

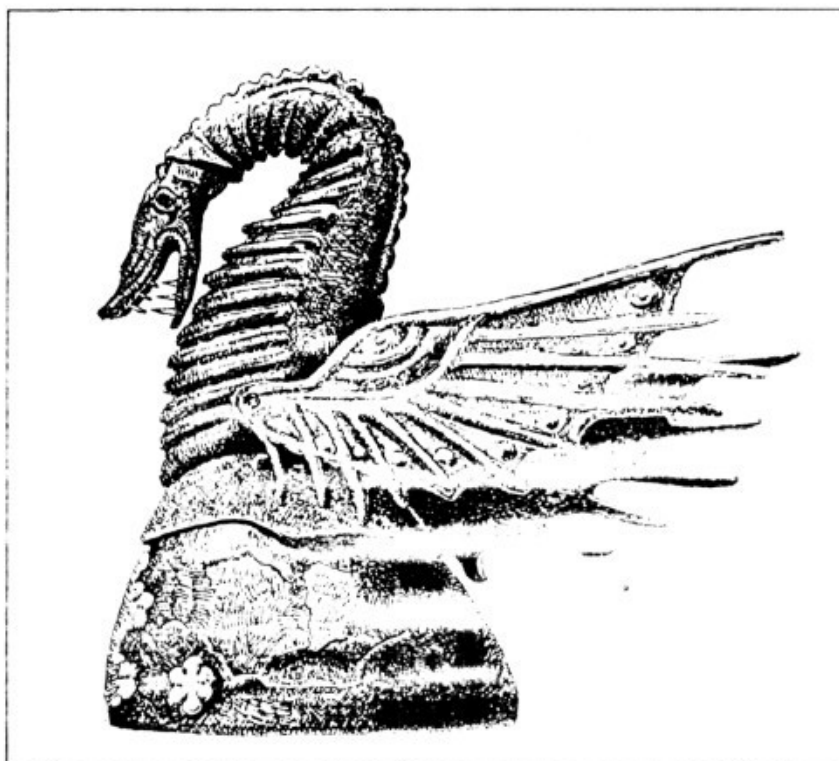
**"Escarrufa el pensar tot allò
que Mallorca i els
mallorquins hem estat, i
veure el que, si no hi posam
remei, acabarem essent."**

**"Anys enrera, quan
comandàvem a ca
nostra, l'esser mallorquí
equivalia a ésser ciutadà
d'un dels països
capdavaners en tots els
camps del saber humà."**

Anys enrera, quan comandàvem a ca nostra, i les nostres naus, els nostres geògrafs, religiosos, literats, mercaders i pensadors eren famosos a tot el món conegut, l'esser mallorquí equivalia a ésser ciutadà d'un dels països capdavaners en tots els camps del saber humà.

Ara, avui, ja fa massa segles que malvivim d'aquelles esgotades rendes. Anys i més anys de submissió a qui mai ens ha entès, pel simple fet de que mai ens ha volgut entendre, ens ha situat, com recentment ha escrit Miquel Julià Prohens:

"... la torrençera de la desintegració dins una autonomia amorfa i alienadora amb un govern analfabet de sentiments i

Cimera atribuïda al Rei en Jaume

"Anys i més anys de submissió a qui mai ens ha entès, pel simple fet de que mai ens ha volgut entendre, ens ha situat, dins una autonomia amorfa i alienadora amb un govern analfabet de sentiments i signes nacionals. Ni una mobilització reivindicativa de més autogovern i competències. Ni una festa nacional. Ni un himne. Tot ceguesa, mutisme i indiferència..."

signes nacionals, els quals, ni en les celebracions de rutina del calendari anual, no sap ni llegir ni entendre ni ensenyar ni viure. Ni una celebració històrica de vibracions populars. Ni una mobilització reivindicativa de més autogovern i competències. Ni una festa nacional. Ni un himne. Tot ceguesa, mutisme i indiferència..."

I afegeix:

"No hi pot haver pitjor corrupció del cap d'una nació que decantar-se de sa missió primordial, per anar a la seva, i deixar el país expoliat de recursos financers, orfe de il·lusió nacional i privat dels elements més vitals per sobreviure, com son avui, per posar un exemple, la ràdio, la premsa i la televisió."

Res importen avui en dia a qui haurien d'importar els símbols de la nostra Pàtria mallorquina. L'exemple que Miquel Julià ens exposava, el de l'himne, és ben vàlid. I n'hi haurà que diran: "Bé la cosa no és tan important" Mentida!. Un hime, i repetesc que és un exemple, pot esser un senyal identificatiu d'una Pàtria. Supòs que és això els que els fa una porada.

Mil i una vegades s'estimen més la Mallorca "tranquila" dels famosos, de les urbanitzacions, del Bon Sosec, dels

"Res importen avui en dia, a qui haurien d'importar, els símbols de la nostra Pàtria mallorquina"

campes de golf, de Brokerval, del túnel de Sóller o d'Agama, de la incineradora i de les grans superfícies comercials, que en definitiva no embruten l'inmaculat expedient que els que aquí comanden sembla que presentin a qui toca cada any el mes d'agost.

Quan la festa ja es passada i Ariany ha vist un any més als seus habitants i als que en aquells dies entranyables els acompanyen a fer pinya, tots amb tots, sense excepcions per tal d'enaltir el nom i els costums d'aquest poble, es quan tal vegada ve el moment millor per pensar en tot això. Pensau a Ariany, en Mallorca, en definitiva... en la Pàtria.

Siau qui sou.

Francesc Vallcaneras.

"Mil i una vegades s'estimen més la Mallorca "tranquila" dels famosos, de les urbanitzacions, del Bon Sosec, dels camps de golf, de Brokerval, del túnel de Sóller o d'Agama"

Donants de sang

Entre els donants de sang es va estenent l'afecte d'unes punyides que, a força de repetides, resulten molt més doloroses que les de l'agulla que periòdicament es deixen clavar en el braç per transferir a les persones que, ferides per la malaltia, necessiten el preciós líquid de la vida. I és que es va estenent entre els donants voluntaris l'efecte negatiu d'una utilització política de la qual ni ells es poden alliberar.

Avui per avui, anar a una trobada de la Germandad de Donants de Sang és estar disposat a servir de comparsa perquè l'autoritat política de torn i les firmes comercials s'aprofitin d'un acte que tú has fet de manera ben voluntària, per convicció personal i de la forma més anònima possible. La dignitat que vull a l'hora de donar sang ha d'arribar per aquestes condicions i no per uns discursos buits de contingut i unes alabances que no necessit, ni mereix, ni he creat. He decidit donar sang i punt. Deixau-m'ho fer en tranquil·litat. No faceu malbé la meua decisió.

M'agradaria trobar-me, això sí, amb altres donants de manera normal, espontània, simplement per estar una estona junts. Totes les promeses que el temps s'encarregarà de

demonstrar que no es compliran i les paraules forçades i fredes de l'autoritat en forma de president del que sigui, batle o secretari són tan incòmodes com innecessàries. Quan els polítics em vulguin dir qualque cosa -m'és igual el seu color o circumstància- que me cerquin simplement com a ciutadà o si ho voleu així, com a pagador d'imposts però no crec que sigui compte seu si som generós i don sang o si m'he tornat egoïsta i he decidit guardar-me-la tota. No voldria ésser desagraït però fins i tot es poden guardar les insígnies per a millors causes.

És mal d'entendre com una entitat com la germandat de Donants de Sang permet i fins i tot estimula que una infraestructura com la seva, millor dit, nostra, s'utilitzi per altres fins que la canalització de les donacions. Creis-me, la millor forma de conseguir nous donants és simplement tractar els que ja ho són com a tals. Sense renous ni estridències. Això de dedicar-los places en sèrie, de forma organitzada, pot provocar còlics no desitjats ni pels promotors ni pels afectats.

Llorenç Riera.

Entrevista a Sor Isabel Genovard

Religiosa de clausura i superiora del Convent de Santa Magdalena

Avui en dia, dins un món com el que vivim, costa molt entendre l'estil de vida de la persona que entrevistam a n'aquesta ocasió.

Quan es qualifiquen a les persones pel que tens, ets o fas, és difícil entendre que encara hi hagi persones que ho han deixat tot i que la seva única aspiració és pregar per els demés.

He de confessar que he sigut el primer sorprès al conèixer, encara que només sia un poc superficialment, el món de la vida contemplativa o com el coneixem nosaltres, el món de les "Monges tancades".

Aquesta sola paraula, ja significava, per mi, portes tancades, tabú, persones esquivades i coses per l'estil, però ha sigut tot el contrari i amb dues ocasions que he visitat el convent de Santa Magdalena de Palma, a on està com a superiora Sor Isabel Genovard, he trobat una gran acollida, simpatia, ganes de dialogar i una cosa que m'ha sorprès molt, coneixement del món en el qual vivim amb tota la seva problemàtica, a part d'una pau i una alegria que tan sols la gent escollida pot arribar a aconseguir.

Sor Isabel ens fa a n'aquesta entrevista, una repassada a la seva vida, ens expressa la seva opinió damunt el món actual i la seva problemàtica, així com ens revela la seva gran estima i recordança cap al nostre poble arianyer.

- Sor Isabel, em podria fer una mica de repassada a la seva vida fins al dia d'avui?

Vaig néixer a Ariany el dia 8 de desembre de 1936 dins una família eminentment cristiana. Som 7 germans i per a mi és un orgull haver nascut a Ariany, poble petit, però entrenyable.

La meua vida, és normal com a qualsevol al.lota de poble, desplegada entre la família, "ca ses monges" com a punt de formació humana i religiosa i dins la parròquia com a centre de la meua espiritualitat, catequesi i amiatat.

A n'aquell temps, no era normal que les nines sortissin a estudiar, per tant, la cultura la vaig rebre a "ca ses monges".

El poble no tenia centres de diversió, ni punts d'escapada a pobles veïns, però ens ho passàvem molt bé; com a punt de recreació preparàvem una o dues comèdies per les quals hi havia una cridada a la qual no hi mancava ningú del poble; el nostre centre, era l'escola gran de "ca ses monges".

Això en part era formatiu humanament i també en la part de gratuïtat perquè aquestes vetllades tenien com a objectiu una obra benèfica (missions, arreglar una sala del convent, etc.) i tot

això per nosaltres era una espècie de realització humana, ja que ens demostrava que érem útils amb els nostres esforços.

Als setze anys, tenia clar que la meua vocació era la vida religiosa, però no sabia bé a on era el meu destí definitiu.

Vaig tenir l'ocasió de sortir amb amics i amigues però al moment de prendre una opció radical vaig optar per la vida religiosa i contemplativa, perquè tenia la seguretat que dins el món contemplatiu hi cabien totes les inquietuds, alegries, penes, angoixes, del món actiu o de tots els homes per això, als 20 anys, el 24 de febrer, vaig entrar a n'aquest convent a on m'he sentit sempre molt centrada i realitzada com a persona humana.

- Per què va elegir precisament la vida contemplativa?

"dins el món contemplatiu hi caben totes les inquietuds, alegries, penes, angoixes, del món actiu o de tots els homes per això, als 20 anys, vaig entrar a n'aquest convent"

Perquè com ja he dit abans, dins la dimensió de l'oració hi cab tothom.

- M'haurà de perdonar, però no acab de comprendre aquesta resposta, la me podria matisar?

Sí, ja t'he dit abans, que m'havia alternat amb amics i tenia oportunitat com qualsevol al.lota del meu poble de casar-me formant una família; també m'hauria pogut fer monja de vida activa com les meves dues germanes, però m'hauria sentida reduïda, ja que per la cridada especial que sentia i sent, crec que dins el

món de la pregària puc arribar millor a tothom.

- Quina va esser la reacció dels seus pares quan les va plantejar que volia dedicar-se a la vida contemplativa?

Varen tenir un disgust molt gros ja que creien que havien perdut una filla per sempre, però quan ho vaig explicar i varen venir a veure de què es tractava, ho varen acceptar i darrerament, puc dir, que era de la filla que estaven més contents.

- Em podria dir més o manco com distribueix el temps?

La nostra vida, està feta d'oració, treball i estudi.

A les 6'30 comença la jornada durant la qual, tenim sis hores d'oració personal i litúrgica i el demés temps treballam i feim vida normal com qualsevol família o vida religiosa.

- Quin tipus de treball fan?

N'hi ha que fan ceràmica, taps de cera per les orelles, treballs de la casa i també n'hi ha que estudien.

Tenim una vida tan estructurada, que no hi ha un moment de desperdici.

- Teniu moments d'esplai?

Sí, tenim el temps de menjar, durant el qual converçam com una família normal i els vespres, de 9 a 10, tenim "recreo" comunitari.

- Quins són els vostres temes de conversació?

El que pugui passar en la normalitat de la vida. Estam al dia i interessades del món d'avui. Rebem cada dia el diari, veim els "telediaris" encara que no creim que la vida només sia el que divenen els diaris o la televisió, però són mitjans de comunicació necessaris per no estar desconectats; actualment, vivim molt lo de Ruanda, Cuba, Iugoslàvia,...

- Quina notícia és la que més l'hi ha impactat darrerament?

L'estat deplorable de Ruanda.

- Tornant a la vida contemplativa, hi ha una pregunta que molta de gent

es fa, avui en dia, té raó d'esser?

Més que mai, ja que la vida contemplativa té per objectiu esser una llum dins el món d'avui, que jo no diria que està en les fosques però sí bastant cegat i aquesta llum pot iluminar el qui ho vol entendre o mirar.

- Quantes monges hi ha actualment a la seva comunitat?

Setze, de les quals dues són novícies. Dotze estam aquí, al convent de Santa Magdalena i les quatre restants a Santa Maria de l'Olivar a Sóller. Aquest monestir és una filial de Santa Magdalena i es va obrir el 20 d'abril de 1980, amb la finalitat de fer una experiència de vida contemplativa dins el món rural. Allà hi acolleixen a totes les persones amb inquietut d'oració i silenci i fins el present, tots els que hi van, s'en van amb més pau i reconfortats.

- Els qui veim la vida contemplativa desde fora, suposam barreres, no sortir al món, és així?

No, ja que la història de les reixes és una història que avui no té sentit. Abans es necessitaven perquè venien les al·lotges de les cases nobles per obligació i s'havien de menester per si volien fugir, però actualment, com que venim totalment lliures, les reixes no tenen sentit, per nosaltres no val el tancament, sino la llibertat dels fills de Déu i l'oració contemplativa.

- Què és això d'oració contemplativa?

És estimar a Déu, a través de les seves obres, de la seva creació i de tota la humanitat.

- Creu, com qualcú ha dit, que si la religió no existís s'hauria d'inventar?

Sí, perquè tot home té necessitat, encara que no ho manifesti, de lo transcendent, de lo que no arriba amb els ulls, és una necessitat vital de la persona, d'aquí ve que ningú es sent completament feliç dins lo material, ni amb sexe, ni amb viatges, ni amb poder, la religió és vital. Taillerard de Chardin diu que l'any 2000 l'home serà un místic o no serà.

- Quina opinió té de la joventut actual?

Primerament, que dins les famílies pot esser no trobin tota l'atenció, estima, escolta i acompanyament dels pares, coses, que en el nostre temps es donaven, d'aquí pot esser el que cerquin a fora al que no troben a dins. També hem de reconèixer que estan molt influenciats per aquesta societat consumista i materialista, no tenen alicients, tan sols per passar-s'ho bé.

Ara bé, nosaltres també ens hauríem de demanar quin món les oferim més que criticar la seva vida. Tal vegada, no estaria malament una revisió dels majors, ja que si dins les famílies

s'hi trobàs lo que nosaltres hi vàrem trobar ...

- Quina opinió té damunt l'Església actual?

L'Església ha fet camí sempre a través dels segles i darrerament des del Concili Vaticà II hi ha hagut una renovació més accelerada. Ara bé, segons la meua opinió Església som tots i hauríem de tenir molt clar, que no és jerarquia sino que som germans, tots fills d'un mateix Pare a qui deim Pare Nostre.

L'Església, anirà avançant quan més feels serem a la nostra consciència.

- Ara, diré una sèrie de paraules i m'agradaria que em digués el que li suggereixen les mateixes

Déu

Per a mí, equival a Pare bo i misericordiós.

Verge Maria

Mare de Déu i Mare nostra. Això és el que ens diferencia de totes les altres religions, que tenim Pare i Mare.

Cel

Ja és aquí, per a mí, no és un lloc, és un estat que ja està aquí.

Infern

Veure's privats de Déu.

Oració

És aquesta sortida de jo, per entrar dins aquest TU personal. No és una cosa sino una persona. Oració, és la certesa de que tú et sents estimada per un altre i aquest altre al meu cas, és Jesús de Natzaret.

Oració, no és una recitació de paraules, oració és amistat.

Sant Joan de la Creu diu, que "oració és una advertència amorosa" i Sta. Teresa, que "és el tracte d'amistat amb aquell que sabem que ens estima".

Fe

Seguretat

Església

No és sols una institució, som tots els que ens declaram poble de Déu optant per Jesús de Natzaret i el seu Regne.

Evangelí

Per nosaltres és la paraula de Vida i el llibre de text de tot cristià.

Vida contemplativa

Un espai de soletat, pau, harmonia, comunió, compartir, gratuïtat i amor.

Silenci

Una teràpia de salut mental i física i clima de profundització i de presa de consciència de les coses.

Pau

Una de les definicions de les Benaurances. Els pacífics seràn anomenats fills de Déu.

Guerra

Ausència de pau i d'amor.

Mort

Segons en què, alliberament i segons en què, una vida millor.

Llibertat

Necessitat per a tohom, però distingint molt bé entre llibertat i llibertinatge.

Santa Catalina Tomàs

Una dona coherent amb la seva opció que un dia va fer, per això va arribar a ésser una bona dona per tots els mallorquins. Per a mí, és un estímul.

Ariany

Entranyable, senzill, clar, bo com el pa.

"Sa fulleta"

Llaç d'amistat i oportunitat de coneixe'ns i estimar-nos més, compartint tot lo de tots.

- Quin temps fa que no ha vingut a Ariany?

Quan va morir ma mare, el 20 d'abril de 1993. Abans, devia fer uns 15 anys.

- Com va trobar el poble?

Molt canviat. Les cases estan molt restaurades i posades al dia. Ara, heu posat aigua corrent, heu canalitzat aigües i aquestes coses suposen un progrés.

- I ara ja per acabar, vol dir qualque cosa als arianyers a través de "Sa Fulleta"?

Que sapiguen que per a mí, Ariany és una cosa molt meua, ho duc dins la pregària, no oblit a ningú, tots els difunts tenen una pregària meua, els nous matrimonis, intercedesc per ells i m'alegr i sofrec per les circumstàncies que passen. Intent que hi hagi una comunió de sentiments.

També, que m'agradaria que entre les joves, alguna pogués continuar la meua missió aquí.

Ah! i per acabar, us desitg a tots unes festes molt bones

I fins aquí les paraules de Sor Isabel. Us asseguro que és un gust parlar amb ella. El que deia al començament, quan tú veus que el món únicament es mou per interessos, trobar una persona així t'ajuda a seguir caminant, a seguir lluitant per qualque cosa que encara que molta gent no cregui, sí té sentit.

Biel Tovell.

Recollida de fems

El passat 5 de juliol, a la reunió de la Mancomunitat es va proposar una pujada de la recollida de fems pel proper 1995 del 14%, d'aquesta manera la quota per vivenda, passaria de 4.240 ptes. a 4.834 ptes.

El motiu de l'augment, es degut a que els costos del servei també han pujat així com a un dèficit que es té de temps enrera de 7'6 milions, el que fa inevitable aquesta pujada.

Així mateix, també s'acordà realitzar un estudi per reestructurar el cobrament de les tarifes que depenen de dos factors: la capacitat que tenen per produir fems els diferents locals i el número de persones que habiten a una casa o fan feina a un negoci.

Per altra part, el cost total del servei de recollida de fems per l'any 1995, està al voltant dels 74 milions de ptes.

Carretera vella de Sineu

No és la primera vegada, ni serà la darrera que parlaré d'aquesta carretera i del seu arreglo, ja que supòs que ningú dubte que és la més emprada pels arianyers per anar i venir de Palma, encara que són més de cada dia, els que ja utilitzen l'autopista que aviat arribarà fins a Inca per realitzar els seus desplaçaments.

Idò bé, les obres havien de començar dia 1 d'octubre, però pareix que una sèrie d'impediments, entre ells les pertinents expropiacions, fan que les obres s'aplacin a l'any que ve.

El projecte, costarà uns 570 milions de ptes. i es finançarà per aportacions de les administracions Central i Insular, així com dels diners que es rebran com a conseqüència de que el Pla

s'hagi declarat Comarca d'Acció Especial.

Les obres, començaran a la cruïlla de la carretera de Sencelles-Algaida i consistiran bàsicament en fer la carretera de 7 metres, actualment en té 6 a més de crear una vorera d'un altre metre. Així mateix, s'intentaran eliminar totes les curves possibles.

La durada de les obres, en principi era de quatre anys però s'intentarà reagrupar-los en 3 amb la finalitat que l'any 1977 es pugui fer la inauguració oficial.

Ajudes per Ruanda

Que el que està passant actualment a Ruanda és una vergonya, no ho dubte ningú; és una situació de la qual ens hem de sentir empegueïts de la mateixa manera que ens hi hem de sentir de lo que està passant a Iugoslàvia, a Cuba i a tants d'altres indrets que de tant en tant van sorgint a on l'egoïsme i ganes de protagonisme estan per damunt la persona humana arribant a les situacions que a força de veure-les publicades o amb imatges de televisió les arribam a considerar tan normals que per desgràcia acaben per no interessar a ningú.

Però la situació a Ruanda és tan brutal, que ha sensibilizat de manera especial a molta de gent i és motiu per alegrar-mos, que el nostre Ajuntament, juntament als de Manacor, Porreres, Montuïri, Petra, Vilafranca, Sant Llorenç des Cardassar, Son Servera, Artà, Capdepera, Felanitx i Campos, hagin decidit unir-se per crear una plataforma d'ajuda cap a n'aquest país.

Per tal motiu, el passat 24 d'agost es reuniren a Manacor i decidiren iniciar una campanya amb la finalitat de recaptar fons per construir un centre d'acolliment d'infants orfes amb una capacitat inicial prevista entre 500 i 700 infants.

Els batles, es varen comprometre a intentar aconseguir uns 20 milions de ptes. per ajudar al projecte consistent en un centre sanitari, camilles, material sanitari, vehicles, medicines, desinfectants, etc. i que té un pressupost d'uns 60 milions de ptes.

A la reunió, es va decidir crear una comissió especial per preparar tots els actes que es duran a terme durant els 3 mesos que durarà la campanya tals com concerts, festes, tómbols i tota casta de projectes que servesquin per recaptar fons.

Batles assistents a la reunió per a la Plataforma per ajudar a Ruanda

Així mateix cada Ajuntament farà una aportació econòmica dels pressupostos propis.

També es va pensar en movilitzar a tota classe de col·lectius com associacions de veïns, de pares, d'alumnes, entitats culturals, esportives, etc. a fi de que organitzin i donin idees que podrien esser fer camisetes, pins, etc.

La reunió, es va desenvolupar dins un esperit de germanor, sense protagonismes i deixant de banda les ideologies polítiques que poguessin desvirtuar l'esperit altruista de la iniciativa.

I ara la campanya ja està llançada, tan sols manca que no es quedi en reunions i paraules sino que l'esperit de col·laboració i cooperació sia intens i que aquests 20 milions prevists es vegin desbordats a fi de que l'obra es pugui dur a terme en la seva totalitat; si no és així, que no torni a sortir mai més de la nostra boca el "pobrets aquests ninets que es moren de fam i sed" sino que haurà de sortir un "pobrets de nosaltres que no sabem reaccionar davant un cas de consciència brutal".

Foc a Ariany

Quasi bé és notícia de portada diària que hi hagi foc a qualche indret de la Península o de la nostra illa al llarg dels mesos d'estiu, però ja no és tan normal que pel nostre poble també passin aquestes coses. Idò bé, el passat mes de juliol es varen produir dos incendis que a Déu gràcies tan sols produïren mals materials.

El dissabte 12, devers la una del migdia i per espai d'unes dues hores, varen cremar dues quarterades de blat a una finca que en Joan Riera (Pipo) té a Son Ribot, essent necessària la intervenció dels bombers.

Les causes, semblen esser desconegudes encara que bé hauria pogut esser produït per una espurna d'un tractor.

I el diumenge següent, el dia 17, també degut a una espurna, es va pegar foc una cotxeria de Ca'n Molines,

motivant que la teulada de la mateixa passàs per ull.

També va esser necessària la presència dels bombers.

Amb tot això i encara que les pèrdues hauran sigut quantioses, va haver-hi sort que no hi hagués cap desgràcia personal.

Aquests tipus de successos, ens han de sensibilitzar davant aquesta autèntica plaga estiuenca que ens convertirà, si no hi posam remei aviat, amb un desert inhabitable.

Pla territorial del Pla

El passat 28 de juliol, un equip de professionals i tècnics urbanístics, encapçalats per l'arquitecte català Amador Ferrer Aixalà, es va reunir a Santa Eugènia, a on es presentaren les bases del nou "Pla Territorial del Pla", que possiblement es podrà aprovar el mes de setembre.

Actualment un equip d'arquitectes està fent feina en el projecte, incorporant les idees o suggerències que els municipis vagin aportant.

Una vegada redactat el projecte, s'obrirà un període d'al·legacions, durant el qual, els distints ajuntaments,

hauran de decidir si aproven o no el pla en els termes redactats.

Aquest nou Pla Territorial, suposarà, entre altres conceptes, l'existència d'una sèrie de normes urbanístiques comunes a tots els pobles de la Mancomunitat, al marge de les pròpies normes subsidiàries municipals.

L'equip redactor del Pla, ha anat realitzant enquestes entre els empresaris, agricultors, polítics i damés professionals relacionats amb el Pla de Mallorca amb la finalitat de que aportassin opinions qualificades i que ajudassin a la redacció del projecte.

A n'aquesta enquesta, es demanava contestassin a una sèrie de preguntes damunt el Pla i el seu futur tals com polígons industrials, segones residències, agroturisme, comunicacions, etc. amb la finalitat d'intentar adequar al màxim el nou Pla a les necessitats de la comarca.

El projecte té per finalitat impulsar la comarca, social, humana i econòmicament a més de crear una planificació urbanística comuna per a tots els pobles de la Mancomunitat del Pla.

"Sa Festa"

Un cop més i després d'un estiu difícil d'oblidar per les temperatures soferentes, hem arribat a "Sa Festa".

Els Obrers de la Mare de Déu i l'Esbart d'Auberg fent un descans quan recollien l'alfabaguera per el poble d'Ariany el dia de la Festa.

Fotograf.: Joan Ferrer.

Es una cita obligada per trobar-nos els arianyers tant si vivim com no habitualment al poble i passar uns dies de convivència i bulla que ens faci oblidar la monotonia habitual del poble durant la resta de l'any.

Ja he dit en altres ocasions, que el que menys importa és qui vengui a fer la "Festa" ja que som nosaltres mateixos que l'hem de fer i crec que enguany, ha sigut dels més participats que pugui recordar, començant pel torneig de futbol amb gran participació de joves, seguint per l'excel·lent caminada de persones de la tercera edat, realitzada el dissabte matí per unes 90 persones; els jocs a la piscina municipal, el "Gincama" automobilístic, la berbena amb més participació que mai i a la qual es varen poder veure els progressos que han fet els arianyers a les classes que s'imparteixen de ball de saló, la recollida de la nostra estimada alfabaguera pels "Obrers", xeremiers, dimoni i balladors, la missa solemne durant la qual, don Nadal va fer sonar l'orgue el temps que s'entregava l'alfabaguera, que per cert va durar 25 minuts, lo que fa una idea de la quantitat de gent que hi havia.

El diumenge a l'horabaixa, va haver-hi un torneig de futbol amb la participació de l'equip arianyer, i del qual no en sortírem molt ben parats i a la nit, diguem que l'acte estrella d'aquestes festes, encara que molts no ho hagin volgut reconèixer així i del qual després en parlaré, va ésser l'actuació del "2111 Quintet de Metall de l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu de Barcelona", amb una presència espectacular de públic.

A la nit del diumenge, nit folklòrica amb la participació de "Música Nostra" i "Xaloc" com a sonadors i una gentada com a balladors, ja que la plaça estava quasi bé plena i que va fer que la vetllada s'allargàs fins a les dues de la nit, encara que al dia següent molta gent ja tenia feina.

El dilluns, de bon matí, bicicletes preparades i cap a Son Huguet, seguint la costum que els darrers anys ja s'ha fet com habitual i a l'horabaixa, carreres de

bicicletes organitzades per als arinyers que darrerament ens hem afeccionat molt a n'aquest esport. Un cop acabades les carreres, el torn per els més menuts, amb el grup infantil "Borinots" que les va pintar, fer botar i ballar per espai d'una hora per acabar la nit amb el grup "Picadís" que darrerament també s'ha fet habitual al nostre poble, interpretant l'obra de teatre "Aquí no paga ningú", fent-nos passar una vetllada prou agradable arribant així, a la traca final, que ens recordava que les festes s'havien acabat i feia que ens desitjàssim "molts d'anys" i "fins l'any que ve", ja que som molts els que per uns motius o altres tan sols ens podem reunir durant aquestes festes tan assenyalades.

2111 Quintet de Metall de l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu

Després d'haver escoltat i vist la participació de la vetllada del diumenge vespre a l'església d'Ariany, crec que no hi ha cap dubte de que l'acte més important de les festes d'enguany, ha sigut

l'actuació del "2111 Quintet de Metall" de l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

Aquest concert, estava enquadrat dins el "Festival de Música Clàssica al Pla de Mallorca" i ha sigut, segons els entesos i seguidors d'aquest certamen, el concert més interessant de tots.

Aquesta formació, segons consta al programa, està formada per membres de l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu i va néixer de les inquietuds d'un grup de joves músics per a difondre la música de cambra, especialment la de quintet de metall.

El programa fou el següent:

- Fanfara en Do major de Henry Purcell.
- Concert en do menor de Johann Sebastian Bach.
- Obertura de l'òpera "Guillermo Tell" de Rossini.
- Ària "Largo al factotum" de l'òpera "El Barbero de Sevilla" de Rossini.
- Suite de l'òpera "Carmen" de Bizet.
- Dansa ritual del foc de "El Amor brujo" de Manuel de Falla.
- "Vuit i mig" (de la pel·lícula de F. Fellini) de Nino Rota.
- Selecció de l'òpera "Porgy i Bess" de George Gershwin.

Una vegada acabat el programa i davant la insistència del públic assistent, ens varen obsequiar amb una sèrie de peces extres per goig de tots els presents a una vetllada mala de superar.

I ja per acabar, diré que aquest festival es realitzarà cada any al Pla de Mallorca, però que degut a les circumstàncies, tan sols ens tocarà cada dos anys a Ariany, o sia que d'aquí a dos anys, tindrem la possibilitat de tornar disfrutar d'una vetllada que esperem sia com a mínim tan interessant com la que ens han ofert enguany els integrants del "2111 Quintet de Metall".

Components del "2111 Quintet de Metall"

Biel Tovell.

Recordança agraïda

"Del frare Bernat se'n podia escriure un llibre"

En diferents ocasions, per motius ben justificats, hem recordat gratament el germà de La Salle Bernat Ribot i Ferriol, un arianyer que per la seva bondat i dedicació als demés és com un vell païssatge humà que ofereix panorames diferents.

Últimament ha estat recordat en la biografia "La Salle a Santa Margalida" escrita carinyosament pel poeta Rafel Bordoy i Pomar nadiu d'Alcúdia i resident des de l'infantesa a aquesta vila.

L'autor de dita obra, endemés d'esser ex-alumne, per diversos motius compartí amb els diferents frares que passaren pel col·legi i és coneixedor de la bona llavor que sembraren en el sementer de l'educació, que "ha donat els seus fruits en les persones de la majoria dels antics alumnes que segueixen fidels a les ensenyances que reberen..."

"L'any 1961 arriba a Santa Margalida el frare Tàrsilo Bernardo (Bernat Ribot) en substitució del frare Rafel Lluís.

El frare Bernat va arribar a esser molt popular a Santa Margalida. Era natural del veí poblet d'Ariany, on va néixer un diumenge 9 de novembre de 1908, era el tercer de set germans, tres homes i quatre dones, el més petit dels seus germans també va esser frare de La Salle i, com ell, també va exercir el seu càrreg a Santa Margalida i va morir l'any 1970. La vida de religiós del frare Bernat va discórrer en bona part al col·legi d'Alaior (Menorca) on per la seva dedicació i per la tasca que va portar a terme va merèixer que l'ajuntament d'aquella localitat el declaràs Fill Adoptiu. La petició de l'ajuntament fou recollida per centenars de signatures de la gent d'Alaior, pocs dies després de la seva mort que li va sobrevenir el dia 22 de novembre de 1980, just un mes després d'un altre frare també vinculat a Santa Margalida, el frare Mateu Duran.

També de la vida del frare Bernat se'n podria escriure un llibre, però em

limitaré a transcriure unes paraules que aparegudes a la revista del Club Cultural "Hero" sintetitzen el pas del frare Bernat per la nostra Vila i ens deixen un testimoni:

"El Hermano Bernat, pasó algunos años de su vida religiosa entre nosotros, allí, en la calle de La Salle y en el colegio, estuvo por espacio de muchos años -concretament cinc- en Santa Margarita. Muchos de los que hoy colaboramos en esta revista aprendimos el abecedario con él, aprendimos a leer y a escribir, nos enseñó las primeras normas de educación. Por su aula pasaron muchos chicos que hoy en una edad madura, seguro que aún conservan algún recuerdo de "s'Hermano Bernat". A buen seguro que aún recuerdan las barritas de regaliz con que nos obsequiaba, o los trozos de "canyamel" que el mismo cultivaba en el huertecito del colegio o también cuando nos regañaba por alguna travesura".

El frare Bernat Ribot Ferriol

Aquest mateix alumne relata la relació del frare Bernat amb la gent de la Vila, sobretot amb els conradors als

quals encoretjava en les desgràcies i compartia les inquietuts pel seu medi de vida, al camp, on ell s'hi trobava tan a plaer. Moltes foren les hores que va passar a Alacantí, arrabassant garriga, espedregant o sembrant arbres.

L'escrit de Miquel Cifre acabava amb aquestes paraules: "sólo queda desear que, desde el más allá, nos siga ayudando con su eterno cariño y bondad y que su recuerdo permanezca para siempre entre nosotros", aquestes em pareixen les paraules més escaients per posar fi a la recordança del frare Bernat que, com hem pogut veure va esser estimat pels seus alumnes i que va exercir la seva tasca a Santa Margalida fins l'any 1966".

El bon educador en general no és el que més sap, sino el que viu un ideal i ho comunica als altres. El germà Bernat no era, i molt menys ho pretengué, un home lletrut.

El seu esser i comportar-se vislumbrava per tots els caires que havia nascut al son dels cants d'auells, de bellugadissa d'animals i de la llum i de l'aire virginal d'Ariany...

La seva formació procedia del contacte directe amb el dinamisme del temps i amb l'obsequiosa terra, però sobretot amb uns pares que l'educaven per damunt tot amb l'exemple.

El seu procedir fou un reflex permanent del magisteri de la naturalesa i que tant de bo sapigué transmetre.

Si sempre manifestà gran estima a la terra encara se vislumbrà més a Santa Margalida, degut que la comunitat posseïa la finca d'Alcantí "predio que radica en el término municipal de la villa de Muro... de sesenta y siete cuarteradas... con dos casas rústicas".

Per cert l'amitger quan els frares prengueren possessor de la finca, era

l'arianyer en Miquel Taberner Estrany (Cadenera); sempre que els quefers escolars li permetien amb frare Damià, així fou reconegut i recordat a Santa Margalida. Era natural de Llubí, nasqué el 20 d'abril de 1905. El seu nom de pila era el de Damià Serra i Llompart.

Fou destinat a la Vila en 1926 i va romandre fins que es tancà el col·legi l'any 1968. Era molt conegut per esser un dels millors trobadors. Entre altres feines cal destacar la realització Alicantí: "el frares Damià i Bernat Ribot deixaren la seva suor sobre aquelles terres, ametllers, figueres, garrovers, vinya, quasi de tot s'hi va sembrar..." Es dedicava a millorar-la, ja desoterrant pedres i fent amb elles parets seques, ja guarnint-la de nombrosos arbres fruiters; cal destacar que l'afecció a les abelles era tan viscuda que arribà a tenir més de trenta caeres.

Una de les virtuts que sovint han de practicar les persones més compromeses amb l'Església és l'obediència. El germà Bernat, per molt virtuós que fos, hem d'intuir quan li costà deixar Santa Margalida abans de començar el curs de 1965-66 per anar al nou destí del Pont d'Inca. Pel seu comportament s'havia

El frare Josep Ribot Ferriol

agraciat l'estima de tots i endemés el call de les mans i dels peus eren una expressió del treball inmesurable realitzat a Alicantí.

Tal volta, els superiors sanificar la nafra que causà als vilers el trasllat venqué a ocupar el seu lloc el seu germà, el

frare Josep Ribot i Ferriol, que pocs anys després morí a l'edat de 49 anys. Pel seu caràcter seriós no fou tan conegut ni popular com el seu germà Bernat però també fou molt apreciat per tots els que el conegueren.

En aquesta mateixa publicació (febrer de 1970) podem llegir: "Esta madrugada -8 de febrero de 1970- se ha ido a la casa del Padre el Hermano José Ribot Ferriol.

Nació el 19 de marzo de 1920 en Ariany. Era el benjamín de la familia que contaba con siete hijos.

Trabajador incansable. Tenia una voluntad decidida en sus cosas. Su empeño le hizo vencer muchas dificultades a lo largo de su vida religiosa...

Tenia un gran respecto por los superiores a los cuales obedecía a pesar de las dificultades..."

Si per mí ha estat un goig recordar els germans Bernat i Josep també desitg que ho sia per vosaltres.

Mateu Amorós, Pvre.

Societat

Dia 23 de juliol es varen casar en Pablo José Seguí Pons amb na Maximina Martín Calle.

Enhorabona.

Dia 31 d'agost ens va deixar l'amo en Miquel Pont Genovart (de Sa Creu), era casat i tenia 77 anys.

Descansi en pau.

Associació 3ª edat

En la reunió del Directius de la 3ª edat d'Ariany amb D. Rafel Socias, President de la Federació de les Persones Majors de Balears, es va acordar que dins uns breus dies la Junta directiva quedarà disolta i es convocaran eleccions, tal com ho diuen els nous estatuts aprovats recentment per la CAIB.

Els socis rebran una carta per la convocatòria de l'Assamblea General, per fer les eleccions esmentades.

Un arianyer a TVE

El passat mes de juliol, un arianyer va ser protagonista d'un reportage del programa "Informe Semanal" de la Televisió Espanyola.

El programa anava damunt el turisme a Mallorca i ell era en Sebastià Darder, que va esser entrevistat per aquesta revista en un número passat. Enhorabona!

S'Arxiduc i "S'Estaca"

GOVERN BALEAR

Conselleria de Cultura, Educació
i Esports

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Dins l'any de l'Arxiduc, la fulleta d'Ariany ja ha publicat un article sobre la figura de tan curiós i insigne personatge; però és tant el que es podria escriure sobre Lluís Salvador que pot ser hi vendrà bé una altre ressenya sobre un tema que a més, ha cobrat actualitat en aquests mesos d'estiu i que també està molt relacionat amb la figura que ens ocupa: la finca de s'Estaca.

Quan l'Arxiduc va comprar i arregar Miramar no feu més que el primer pas d'allò que era el seu gran objectiu: comprar totes les finques que pogués de la costa nord de Mallorca. En aquell temps s'Estaca no existia com a tal; tota aquella part de la costa eren troços i més troços de petites porcions repartides entre molts de propietaris generalment de Valldemossa. Ell les va comprar totes i unificà tot aquell territori donant-li un nom genèric: s'Estaca.

Aleshores només li mancava construir al bell mig de tota aquella terra un casal que fos digne residència per a ell i representatiu de la nova possessió que havia creat. Així varen néixer les cases, o millor, la casa de s'Estaca. Fou construïda l'any 1878 i es feu en l'anomenat estil sicilià ja que recorda les edificacions de la costa d'aquella illa germana.

Però això sols n'era el principi. Va fer construir marges que cubrien tota aquella imponent costalada. La impressionant devallada en rost que allà forma la terra del pla fins a la mar fou literalment coberta de parcel·les guanyades a la roca i al coster emparades per a centenars de marges perfectes fets de pedra viva. I allà hi plantà les vinyes. Milers de metres quadrats de bona vinya de

ceps escollits. Gairebé tota la finca es dedicà a la producció de la que amb els anys fou la millor "malvasia" de Mallorca, i probablement de tota la conca mediterrània; així i tot també s'hi sembraren fruitals de tota casta. Tenia, i té, un enorme soterrani que és tot un celler.

Hi tenia missatges i obrers, collidors, vermadors, guardes jurats, i, encara que us sembli mentida, hi arribà a arregar 26 enormes cans de la raça de Sant Bernat.

A tot allò ho posà en mans d'una al·lota valldemossina que també entraria a la història personal de s'Arxiduc. Era Catalina Homar.

La convertien madona i senyora de s'Estaca, i com a tal ella es portava. Les seves relacions foren molt turbulentes i d'elles se n'ha parlat molt, però pel que ara ens interessa sols diré que Catalina Homar com a madona de s'Estaca es portà de forma exemplar.

Agradable amb els subordinats i amatent amb tots els que fins allà s'acostaven, aconseguí l'estima i el reconeixement de tothom.

Mentrestant el vi de s'Estaca, que tanta feina i guany donava a tots aquells pobres pagesos de l'entorn, aconseguí medalles d'or i tota classe de reconeixements a diverses exposicions

tant a Espanya com a l'estranger. L'any 1893, l'emperatriu d'Àustria, Isabel, més coneguda com Sissi, visità els seus cosí l'Arxiduc i devallà de Miramar, on s'allotjava, a conèixer personalment aquella meravella de casa, de finca i també a Catalina Homar, que allà va morir l'any 1905.

També hem de dir que no tot era tan hermós. Conten que d'amagat de s'Arxiduc i com que el lloc és més que adequat, hi eren freqüents les pràctiques de contraban. Això sí, quan s'entemé ho va tallar d'arrel.

En el testament de s'Arxiduc passà per herència a la família Vives, i amb els anys es varen perdre la totalitat de les vinyes i gairebé no arribà a quedar cap marge ni camí; la casa també conegué la decadència. Recentment ha estat restaurada i dignificada per l'actor Michael Douglas que la comprà l'any 1990. Sembla que hi ha intenció de que s'hi celebri cada any activitats de caire cultural.

Francesc Vallcaneras.

La caleta de s'Estaca

Per ses festes hi hagué una gran quantitat d'actes de caire esportiu, ara ja esteim a ses portes de començar una nova temporada futbolística.

Ja s'acaba s'estiu, i també sa calor, aquest any he sentit dir que ha estat s'any més calorós des darrer segle, per lo únic que ha anat bé sa calor ha estat perque feia moltes ganes d'estar dins sa piscina, que era s'únic lloc a on se podia estar bé, havent dit això anem a començar.

Per començar he de dir que se va acabar es curs de natació, que com cada any es celebra a Ariany per els més petits i per els grans que vulguin aprendre a nedar, sa cloenda va tenir lloc amb motiu de ses festes patronals i va consistir amb un gincama per els més petits, abans de tot això se va fer una demostració dels més joves, al final de tot es varen entregar els diferents diplomes del curs.

També i amb motiu de ses festes, va tenir lloc es II trofeu de futbet d'Ariany i que va contar amb sa participació de vuit equips en el que destacava un equip de Maria, ja que enguany se podien tenir tots els jugadors de fora que se volgués, el torneig va durar quasi dos mesos i va tenir com a guanyador es mateix equip que l'any passat, Ca'n Jordi, que va guanyar a sa final a s'equip de Sa Nos-

tra - Noves Tecnologies, que si bé l'any passat varen quedar per darrera, aquest any amb es fitxage d'en Sandro i en Miquel Angel Genovard, han estat a punt de quedar els primers i han demostrat que eren amb molta diferència els dos millors jugadors des torneig; el porter menys goletjat va esser en Xisco Mas, i el màxim goletjador va esser un servidor.

També el dissabte de ses festes es va poder viure tot un espectacle al camp d'Ariany, amb sa disputa d'una gincama automobilística que va fer gaudir de valent a tots els que varen poder veure-ho; es primer classificat va esser en Guille Carbonell, es segon va esser en Pedro Carreres i es tercer en Xisco Mas.

I ja com a darrer tema parlarem de futbol, ja que està molt propera s'hora de començar un any més sa temporada futbolística, primer de tot dir que aquest any hi ha una sèrie de canvis, ja que en principi, s'estrena categoria, ja que aquest any se jugarà a Segona Regional, per lo que els equips seran molt més bons, ja que és una categoria superior, els costs són bastant superiors, sa temporada és bastant més llarga, ja que té

un total de trenta sis partits, per lo que se necessiten més doblers i més jugadors que altres anys, des d'aquí voldria demanar a tots els jugadors arianysers que facin un esforç i ajudin a tirar per endavant una cosa que es de tots, esper que això servesqui per alguna cosa, com tots ja sabreu una altre novetat és que s'ha canviat sa directiva i que ara té com a President a n'en Joan Molines (de s'Estany) i que està treballant de valent per poder fer un equip amb garanties de almanco fer un bon paper a sa nova categoria, per lo que s'han duit dos entrenadors de Santa Margalida i s'està intentant fer un fitxage de campanetes i sino els que el dia de sa festa vareu anar al camp vareu poder gaudir d'aquesta gran figura, un jugador que ha jugat amb el Mallorca B i amb el poble, o sia que no és gens coix.

Ja per acabar i sense deixar de banda es futbol, vos vull demanar, un any més el vostre recolzament, ja que aquest any, més que mai, necessitem de sa vostra ajuda, tant moral com, sobretot, econòmica.

Adeu amics i fins d'aquí a dos mesos.

Tomeu Bauçà Frontera.

Equip de la S.E. Ariany que es va presentar es dia de Sa Festa.

Fotograf.: Joan Ferrer.

Excursió de sa tercera edat al monestir de Lluc

Per Joan Frontera

Dia 28 de maig tornàrem fer,
una excursió ben acabada,
que per molts serà recordada,
pels actes que tothom part i prengué.

Però començarem per lo primer,
d'Ariany quan vàrem arrancar,
una Salve vàrem cantar,
i a la Mare de Déu mos vàrem enco-
manar,
perque tot mos anàs bé,
i jo una cançó les vaig fer,
que de lo mateix se va tractar.

Idò que tenguem un bon camí,
i llavors bona diada,
i quan la Mare de Déu hàgim visitada,
que de flors l'haurem tapada,
tenguem bon tornar venir.

Dos autocars vàrem arrancar,
des nostro poble arianyer,
però cap aturada vàrem fer,
fins a l'hora de berenar,
i a Son Marroig mos vàrem aturar,
que a tots mos va caure bé,
d'una panada feta des nostro forner,
que tothom va disfrutar.

A Valldemossa no férem aturada,
perque es temps era curtet,
però un poc més avallet,
com veis férem sa berenada.

Aquí mitja hora vàrem estar,
després de sa berenada,
a davant Sa Foradada,
que allà hi feia un bon estar,
i un bar també per refrescar,
si en ve cap d'acalorada.

Quan tornàrem arrancar,
que agafàrem carretera,
llavors ja hi va haver cantera,
i fresquests tornàrem estar,
volta aquí i s'altre allà,
mirant ses vistes de per allà,
que és molt ric sense dubtar,
tota aquella cordillera.

Llavors una cançó les vaig fer,
perque una dona s'autocar conduia,
per si n'hi havia cap qui patia,
que confiàs d'es nostre xófer,
perque conduia bé,
i a bon terreno mos duria.

A n'es Port de Sóller mos vàrem
aturar,
i tres quarts vàrem tenir,
per baixar i fer un poc de camí,
i mirar sa platja que hi ha,
i qualcún que va disfrutar,
perque no havia fet mai tal camí.

Per Deià també vàrem passar,
que no l'havia anomenat,
que baix de sa muntanya està instal·lat,
també a la vorera de mar.

D'es Port de Sóller tornàrem arran-
car,
a Fornalutx haviem de fer aturada,
però mos passà una pardalada,
que abaix no poguérem passar,
i a dins sa carretera vàrem voltar,
passant tots una penada,
i es xófers una suada,
que per tot varen brollar.

Gràcies a Déu tot va anar bé,
que vàrem poder voltar,
i cap a Lluc vàrem anar,
que allà haviem de dinar,
a n'es restaurant Ca s'Amitger.

Quan a Ca s'Amitger férem entrada,
taula posada vàrem trobar,
i tothom se va acomodar,
i tot va anar una monada.

Llavors mos posàrem a dinar,
d'arròs brut ben encertat,
tres bistecs de llom torrat,
patata i ensalada dins es mateix plat,
i tothom va disfrutar,
sa fruita tampoc hi faltà,
ni es vi, aigua, cafè i es conyac.

Quan vàrem haver dinat,
tothom ja a missa s'ananava,
es nostre grup amb ells s'agregava,
abaix d'una gran envelada,
que a Lluc es frares tenen preparada.

Idò allà missa mos varen dir,
amb una missa cantada,
amb una veu superdotada,
que tot va sortir diví,
i llavors es rams de flors varen lluir,
que la Mare de Déu quedà tapada.

Supòs que la Mare de Déu quedà,
tota plena d'alegria,
amb tanta rosa floridà,
que li varen entregar,
perque tothom duia amb sa mà,
un ram de flors que havia escollida.

Quan vàrem haver acabat,
es President de sa Federació,
agraí aquest favor,
a tots es qui a Lluc havien pujat,
amb tanta devoció.

Aquí tot ja s'acabà,
i d'aquella envelada vàrem sortir,
per tornar agafar es camí,
perque molt allà no mos podíem atu-
rar.

Aviat es xófer va venir,
tothom a s'autocar va pujar,
perque cap a Ariany haviem d'anar,
i tots tenguérem un bon camí,
s'itinerari vàrem seguir,
fins que a Ariany vàrem tornar.

A Ariany hem arribat,
i no hem tengut cap avaria,
Déu vulgui que un altre dia,
tot surti tan encertat.

J.F.

Lletres barrejades

Si ets aficionat al futbol, supòs que hauràs seguit el mundial que es va celebrar els passats mesos de juny i juliol als Estats Units d'Amèrica; si és així, no tindràs cap dificultat per trobar al següent requadre els vuit països que arribaren fins als quarts de final.

A D H O L A N D A A
Q W E R T Y L K J A
A F G H J I I H I I
L K J H S A T N V R
E S P A N Y A D F A
M R R T Y M L O A G
A B H U U E I O P L
N A S R E W A S Q U
Y A S D F G H J K B
A B S U E C I A F O

Test cultural

Si llegeixes o tens a mà el pasat número de "Sa Fulleta", tindràs bo de fer contestar a les preguntes d'aquest test ja que totes estan relacionades amb informacions aparegudes al número passat de maig juny.

1.- El passat 12 de juny, es realitzaren les eleccions europees. Sabs quin partit va guanyar a Ariany?

- PP
- UM
- PSOE
- PSM

2.- El PP, va arrassar a nivell de tot Mallorca fins a l'extrem de que tan sols hi ha dos pobles a on no fos el partit guanyador; un d'ells, fou Costitx a on guanyà UM i a l'altre poble, guanyà el PSOE. Sabries dir a quin poble?

- Pollença
- Alaró
- Artà
- Capdepera

3.- A la sessió ordinària de l'Ajuntament del 13 de maig, es va retificar el padró d'habitants d'Ariany. Sabs quina és la població a dia 1 de gener de 1994?

- 1001
- 950
- 546
- 846

4.- El passat 14 de juny, va morir a Santa Margalida el que fou per espai de 24 anys rector del nostre poble D. Toni Rubí. Sabries dir a quin any va venir a Ariany?

- 1942
- 1936
- 1953
- 1960

5.- A finals de juny, el que ha sigut els dos darrers anys rector d'Ariany, don Nadal trias, ens ha deixat per anar a un altre destí. Ens podries dir quin?

- Parròquia de Sant Miquel
- Convent de Santa Clara
- Rector de Puigpunyent
- Organista de la Seu

Refanyer popular

- Pensa malament i encertaràs.
- Qui mal no fa mal no pensa
- Badai mai ment, o son o talent o mal d'enamorament.
- Qui bé tanca, bé obri.
- Des teu pa en faràs sopes.
- Qui s'aixeca dematí, pixa allà on vol.

Pensamnets

- L'ordre, és un equilibri difícil, però necessari.

(Jack Kroll)

- Reparteix la teva alegria i la tindràs més gran.

(Phil Bosmans)

- Els amants no s'analitzen, es donen. L'amor heterosexual és cec.

(Llorenç Villalonga)

- Esser hospitalari, significa oferir el cor, la casa i tot el que tenguin però de la manera que l'altre pugui acceptar-los com a cosa natural, sense sentir-se rebaijat.

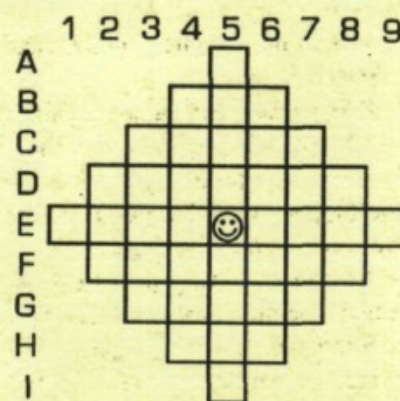
(Phil Bosmans)

Lletres creuades

Horizontals: A) Consonant. B) Esdeveniment succeït entre molts que podrien ocórrer. C) Quantitat d'aigua que du un riu o altre corrent. D) Pertanyent o relatiu al poble. E) Prefixe llatí que significa mig i que s'empra per a formar composts. Ferro pur combinat amb carboni. F) Format de lletres; consistent en

lletres. G) Nom de deesa. H) Article femení plural. I) Consonant.

Verticals: 1) La mateixa que I. 2) Contracció de la preposició "per" i l'article "el". 3) Oficial que comandava la xurma d'una galera. 4) Ciutat principal on resideixen les autoritats d'un país o comarca. 5) Interdicció sagrada sobre l'ús de certes coses o paraules o sobre certes accions. Nom de consonant (pl.) 6) Retribució per un treball (pl.) 7) Envernissat de laca. 8) Part inferior d'un vegetal, que serveix per fixar la planta en la terra i per prendre d'aquesta les substàncies nutritives. 9) Consonant.

Biel Tovell.

Solucions als passatemps

Lletres barrejades

A D H O L A N D A A
Q W E R T Y L K J A
A F G H J I I H I I
L K J H S A T N V R
E S P A N Y A D F A
M R R T Y M L O A G
A B H U U E I O P L
N A S R E W A S Q U
Y A S D F G H J K B
A B S U E C I A F O

Lletres creuades

Horizontals: A) T. B) Cas. C) Cabal. D) Popular. E) Semi. Acer F) Lateral. G) Tanit. H) Les. I) S

Verticals: 1) S. 2) Pel. 3) Còmit. 4) Capital. 5) Tabú. Enes. 6) Salaris. 7) Lacat 8) Rel. 9) R.

Test Cultural

1.- PP	4.- 1942
2.- Artà	5.- Convent de Santa Clara.
3.- 846	

Sa Farola Orelluda

Aquesta vegada ses dues "patrones" s'han trobat a sa sortida de l'Ofici de sa Festa mentres davallaven han fet sa xerradeta.

- Com va Francina ?
- Ja ho veus, t'he vista es temps de sa missa però no t'he volgut dir res.
- Vaja una calorada que he passat, menos mal que estava devora es ventilador porque si no...
- Idò bé t'ha anat! porque jo he hagut d'estar drete, per paga esperava ets obrers que venguessin a cercar s'alfabaguera i no s'han presentat fins que ja repicaven.
- Què n'has tenguda molta enguany per donar?
- Pots pensar, per paga enguany quasi no l'he poguda regar, de deu dies nou ni hi ha aigo, i ja ho saps... a s'alfabaguera li agrada estar humida o si no s'aixanca, i haviat treu s'espiga.
- No idò jo li vaig posar es goteo i t'assegur que duia una bona esponera, es meu homo cada dia la se mirava, no i no s'ha mustiada gens, estava amb tota sa virtud, me pareix que era se que han donat a s'Ajuntament.
- No i no serà porque la se meressessin, porque t'assegur que quasi tots pareixen esterns, no les trobes mai, s'únic dia que les pots veure és es dia de sa Festa. Pots estar ben segura que si no cobrassin n'hi hauria més d'un i més d'una que ja no rossegaria es cul per aquí, porque feina en fan ben poca.
- Que no ferem llarg!!! en s'obra que mos han feta!
- Idò així!!! quina és s'obra que han feta?, que si t'escolten a tu pareix que han fet tot lo món, i només fan es pardal!
- Fosca, que no mos han canalitzat ses aigos?
- No diguis pardalades, ses tuberries han posat, i res més porque lo que se diu aigo de deu dis nou no en surt ni una gota.
- Ell saps que n'hi ha de barruts, s'han aprofitat de regar s'hort quan es contador no girava i has de comprendre que es motor no dóna a basto a treurer-ne.

- Recoranta putes! idò que en possin un de bo de motor, es que només fan "xapuces", me tenen un motor que es xatarrista no l'agafaria d'enterra, no és raro que sempre estigui espenyat!

- Ell tampoc no se podien imaginar que sa gent fos tan gorrera, és que n'hi ha que fins hi tot hi renten es porcs, i ja me diràs s'Ajuntament que pot fer amb això?

- Què pot fer? "mano dura" que doni garrotades a n'es qui no fa bonda, és que n'hi ha que han llevat es precinte i tot i en sa nit umplen sa cisterna; es que saps quin collons, i per sa culpa de quatre malcriats ets altres mos hem de quedar amb un dit a n'es cul i s'altre a s'orella.

- Vaja una empenyadura que duus, no pareix que fossis a l'ofici, què no has sentit es capellà a s'hora de donar sa pau què ha dit?

- Res he sentit jo!!! Venga, diguem més obres, venga més obres que hagin fet...

- Què no han asfaltat es carrers?

- Mal les toc cent llamps!, sa trinxa de sa síquia i només des carrer Major, de davant s'Ajuntament fins a l'església, es segur que devia esser perquè ses concejales no s'espenyassin es tacons, i mira'm a jo que he pujat a missa per es carrer Atotxa, i duc un tacó amb sa má, i en lo encesa que vaig si no van alerta les ho barrinaré per es cap a n'aquests de s'Ajuntament, es que tenen més barra...

- No sé si m'hauria estimat més no trobar-te avui, jo que amb aquesta oloreta d'alfabaguera me renova ets esperits...

- No me xerris d'alfabaguera, que per anar a l'oferta a recollir-ne he estat tres quarts.

- Es que per paga només hi havia un capellà que en donava.

- I tú que voldries que en donàs es Batle i tot?

- Es Batle no, però que hi hagués 3 ò 4 capellans no estaria gens malament, almanco seria més curt.

- Per cert, que has trobat de ses Festes?

- Jesús!, i com sempre, sempre ni hauran que trobaran ossos a n'es lleu!

però què vols que et digui? Hi ha per tots es gusts.

- No te vaig veure a sa caminada de sa tercera edat...

- Ai fieta!, jo ja no estic per aquests "trotos" només vaig anar a prendre es cafè amb llet.

- De pardala, tu sempre t'apunes a lo bo!!!

- Idò no facis es cap viu voràs!, es que per paga amb aquesta calorada que mos ha fet enguany, no faig tros de nit, i me vaig quedar adormida.

- I a n'es globo tampoc hi eres?

- Calla, que sa néta me va tenir tres hores allà esperant a punt de pujar, i sa va suspendre, vaja una fotuda que s'en va dur!

- I què va passar?

- Fotre! que feia massa vent i passaven pena que no anàs bé.

- Ja ho val, jo allà on aniré avui vespre serà a veure es concert.

- I quin concert?

- Es de l'església, o no ho saps que ve s'orquestra des Liceu de Barcelona?

- Què no farem llarg?, i això que no és allà a on se va pegar foc?

- Es mateix!

- I que hi han perdut res per aquí?

- No però això es des Festival d'Estiu.

- Jesús, que es d'aquells que sonen i no canten? vaja avorriment, n'hi haurà més de tres que se dormiran, per lo menos mos duguessin a na Montserrat Caballé.

- Vaja quin "rompe"!!!, quan se posa a giscar no hi ha qui l'aturi, i no l'enten cap paraula.

- Quin terròs que ets! a tú només te va bé sentir cantar ses xigales!

- Una bona xigala hi ha amb tú!!!

- Bé que mos n'anam, que jo he d'anar a cercar sa porcella des forn i ja m'hauran tancat.

- Sí, i es meu homo que vol anar a n'es futbol i enguany comença prest.

- Bé ja mos veurem per sa plaça, porque supòs que aniràs a ballar mateixes

- Ja ho veurem, per si un cas no mos vèiem molts d'anys!

- Igualment garrida!